

Multilevel analysis of the relationship between students goal orientation and their perception of parents goal orientation with academic help-seeking

Maryam Zare^{1*} , Zahra Naghsh², Elaheh Hejazi Moghari³

1. MA Student in School Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Pardis Alborz Tehran University, Tehran, Iran

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Tehran University, Tehran, Iran

3. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Tehran University, Tehran, Iran

Abstract

Introduction: Research has shown that students face situations in which they cannot meet their needs and need the help of others to do their exercises. The present study aimed to investigate the factors affecting students' help-seeking at both the student and parent levels.

Methods: In this correlation study, 400 female the first round of high school students in the seventh and eighth grades in the academic year 2019-2020 were selected by multi-stage cluster sampling from 16 classes in different schools in Yazd. Students completed the Rya and Pintrich Help-Seeking Questionnaire and the Student and Parental Achievement Goal Orientation Questionnaire Midgley et al. In the present study, two-level analyses (student and parents) and HLM software were used to analyze the data.

Results: Findings from multilevel analysis and according to the unconditional model revealed that 27% of the variance of help-seeking was explained by family-level factors and 73% by student-level factors, which indicates sufficient variability of the dependent variable between different levels and application, but with the entry of student and family level predictors and examining their relationship with the dependent variable, the rate of explanation in the complete model for student level variables to 6% and the family level to 18% changed. At the student level, the variables of mastery and performance-avoidance goal orientation significantly predicted help-seeking ($P < 0.001$). Parents' mastery and performance goal orientation at the family level was a significant predictor for help-seeking at this level ($P < 0.001$).

Conclusion: Due to the positive significance of parental mastery goal orientation, it is appropriate to provide conditions in families for students to emphasize mastery goal orientation and seek help in the face of complex learning tasks.

Received: 14 Oct. 2020

Revised: 3 Oct. 2021

Accepted: 18 Oct. 2021

Keywords

Help-seeking
Multilevel analysis
Student goal orientation
Parent goal orientation

Corresponding author

Maryam Zare, MA Student in School Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Pardis Alborz Tehran University, Tehran, Iran

Email: Mmzare.2014@gmail.com

 doi.org/10.30514/icss.23.4.103

Citation: Zare M, Naghsh Z, Hejazi Moghari E. Multilevel analysis of the relationship between students goal orientation and their perception of parents goal orientation with academic help-seeking. *Advances in Cognitive Sciences*. 2022;23(4):103-116.

Extended Abstract

Introduction

One of the self-regulated learning strategies that are essential due to their executive role is the academic help-seeking strategy. Help-seeking is an active effort to use the opportunities available to achieve success. Students not

only reduce academic problems when they need help and demand help but also acquire the knowledge and skills that help them solve problems. Help-seeking behavior has been studied in the research literature under the two

headings of avoidance of help-seeking and acceptance of help-seeking. Avoidance of help-seeking refers to a behavior in which the student who needs help refuses to receive help. Conversely, acceptance of help-seeking refers to a behavior in which the student requests hints (clues) and explanations about the problem's solution, which will help the student solve the problems better. Based on classroom observations, help-seeking behavior is divided into three types: a) partial hints or clues, b) confirmation of previous performance, and c) receiving the answer to the problem from another person. Newman (2000) basically distinguishes between executive help-seeking and instrumental help-seeking (6). Individuals in executive help-seeking prefer that others solve the problem for them. In instrumental help-seeking, the requested assistance is in the field of clarifying problem-solving methods, which leads to mastery of the task and supports the individual's mastery in the future. Goal orientation is one of the motivational theories in which students' academic help-seeking is understood and conceptualized. Goal orientation means a coherent model of beliefs, attributions, and emotions that directs a person's behavior and shows different approaches, engaging and responding to tasks in progress situations. Midgley et al. (2000) considered three types of goal orientation, including mastery goal orientation, performance-approach goal orientation, and performance-avoid goal orientation (29). Mastery goal orientation is associated with academic self-efficacy, striving for success, problem assignment selection, perseverance in the face of difficulties, intrinsic interest in learning, application of deep processing strategies, and higher academic achievement. Such people believe that success can be achieved through effort. Performance-approach goal orientation reflects a focus on demonstrating competence and ability and how an individual's ability will be evaluated compared to others. This type of goal orientation is associated with trying to outdo normative performance,

striving for the best, using social comparison criteria, and avoiding undesirable judgments about ability or low self-esteem. In performance-avoid goal, orientation is the fear of failure and seeming inadequacy that motivates people to strive. In other words, while the person does not want to be the best, he does not want to fail. In addition to the role of individual goal orientation on learning, the perception of parent goal orientation is also noteworthy. Research shows that when students think their parents emphasize new skills, deep learning, and personal growth, they are more likely to achieve these goals, and when faced with negative experiences, they use adaptive coping strategies. Conversely, when students feel that their parents emphasize scoring and displaying abilities, as well as avoid looking incapable, they are more likely to have a performance-approach goal orientation and use maladaptive coping strategies against negative academic experiences. The purpose of this study was to investigate the factors affecting students' help-seeking at two levels of student and parent goal orientation.

Methods

This study was a correlational study. The statistical population of female students in the first round of high school (seventh and eighth grade) in the academic year of 2019-2020 was studying in Yazd. For this purpose, 400 students in 16 different school classes were selected by multi-stage cluster sampling. Students completed the Ryan and Pintrich (1997) Help-Seeking Questionnaire and the Student and Parental Achievement Goal Orientation Questionnaire Midgley et al. (2000). Data analysis was performed in HLM software using the multilevel analysis method.

Results

Findings from multilevel analysis and according to the unconditional model revealed that 27% of the variance of help-seeking is explained by family-level factors and

73% by student-level factors, which indicates sufficient variability of the dependent variable between different levels and applications. The multilevel analysis method is necessary and valuable for the data, but with the entry of student and family-level predictors and examining their relationship with the dependent variable, the rate of explanation in the complete model for student-level variables to six and family-level to 18 changed. However, the significance of the width tests from the origin and variance between class and within the classroom showed that help-seeking both before the entry of variables and after the entry of two-level variables has sufficient variability. At the student level, the variables of mastery and performance-avoidance goal orientation significantly predicted help-seeking ($P < 0.001$). Nevertheless, the relationship between the performance goal orientation variable and help-seeking was insignificant. Parents' mastery and performance goal orientation at the family level was a significant predictor for help-seeking at this level ($P < 0.001$).

Conclusion

The student goal orientation and student perception of the parents' goal orientation affect the students' acceptance and avoidance of help-seeking. In mastery goal orientation, the emphasis is on developing new skills and improving the level of ability. Students who choose such a goal for themselves in the face of complex learning tasks while increasing their efforts are more likely to benefit from help-seeking. When students think their parents emphasize new skills, deep learning, and personal growth, they are more likely to achieve these goals. Due to the positive significance of parents' mastery goal orientation, it is appropriate to provide conditions in families for students to emphasize mastery goal orientation and

help-seeking in the face of complex learning tasks.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

In order to comply with ethical principles, participants were informed before conducting the research that participation in the research is voluntary and that there is no coercion for it. Participants were reassured that their private and personal information would be protected and that the results would be interpreted if they wished. In case of any disturbance, the necessary instructions were provided to the participants to follow up. Participation in the research will not incur any financial burden for the participants. This study did not contradict the religious and cultural norms of the subject and society. This research is taken from a research project with the number 01/3522. In addition, the research method has been approved by the Ethics Committee (Ethics ID: 1399.029IR.UT.PSYEDU.REC).

Authors' contributions

The first author did study design, data analysis, and manuscript preparation, and the second and third authors did data collection and preparation.

Funding

This article is written at personal expense.

Acknowledgments

We sincerely thank all those who helped us in conducting this research.

Conflict of interest

The authors declared no conflict of interest.

تحلیل چند سطحی رابطه جهت‌گیری هدف دانش‌آموزان و ادراک آنها نسبت به جهت‌گیری هدف والدین با کمک طلبی تحصیلی

مریم زارع^{۱*}، زهرا نقش^۲، الهه حجازی موغاری^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، پردیس البرز دانشگاه تهران، تهران، ایران
۲. استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
۳. دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

مقدمه: پژوهش‌ها نشان داده‌اند دانش‌آموزان با موقعیت‌هایی روبه‌رو می‌شوند که در آنها نمی‌توانند خواسته‌های خود را برآورده کنند و برای انجام تمرینات خود به کمک دیگران نیاز دارند. مطالعه حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر کمک‌طلبی دانش‌آموزان در دو سطح دانش‌آموز و والدین انجام شد.

روش کار: در قالب یک مطالعه همبستگی ۴۰۰ دانش‌آموز دختر دوره متوسطه نخست در پایه‌های هفتم و هشتم در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای از ۱۶ کلاس در مدارس مختلف شهر یزد انتخاب شدند. دانش‌آموزان، پرسشنامه‌های کمک‌طلبی Rya و Pintrich و جهت‌گیری هدفی دانش‌آموزان و والدین Midgley و همکاران را تکمیل نمودند. از تحلیل دو سطحی (دانش‌آموز و والدین) با نرم‌افزار HLM برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از تحلیل چند سطحی و بر اساس مدل غیرشرطی، ۲۷ درصد از واریانس کمک‌طلبی توسط عوامل سطح خانواده و ۷۳ درصد توسط عوامل سطح دانش‌آموز تبیین شد که نشان‌دهنده تغییرپذیری کافی متغیر وابسته در بین سطوح مختلف است، اما با ورود پیش‌بین‌های سطح دانش‌آموز و خانواده و بررسی رابطه آنها با متغیر وابسته، میزان تبیین در مدل کامل در مورد متغیرهای سطح دانش‌آموز به ۶ درصد و در مورد سطح خانواده به ۱۸ درصد تغییر یافت. در سطح دانش‌آموز، متغیرهای جهت‌گیری هدفی تبحری و اجتناب عملکرد به طور معناداری کمک‌طلبی را پیش‌بینی کرد ($P < 0/001$). جهت‌گیری هدف تبحری و عملکردی والدین در سطح خانواده پیش‌بین معناداری برای کمک‌طلبی در این سطح بود ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: به دلیل معناداری مثبت جهت‌گیری هدف تبحری والدین، شایسته است تا در خانواده‌ها شرایطی فراهم شود تا دانش‌آموزان بر جهت‌گیری هدف تبحری تاکید کرده و در مواجهه با تکالیف یادگیری دشوار از کمک‌طلبی بهره بگیرند.

دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۲۳

اصلاح نهایی: ۱۴۰۰/۰۷/۱۱

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۲۶

واژه‌های کلیدی

کمک‌طلبی
تحلیل چند سطحی
جهت‌گیری هدف دانش‌آموزان
جهت‌گیری هدف والدین

نویسنده مسئول

مریم زارع، دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، پردیس البرز دانشگاه تهران، تهران، ایران
ایمیل: Mmzare.2014@gmail.com

doi.org/10.30514/ics.23.4.103

مقدمه

مفهوم یادگیری خودتنظیمی (Self-regulated learning) به واسطه اهمیتی که در فرآیند یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد در نظریه‌های یادگیری و آموزش از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. خودتنظیمی را می‌توان به صورت مجموعه‌ای از تفکرات، احساسات و اعمال ایجاد شده به وسیله فرد جهت دستیابی به اهداف تحصیلی تعریف کرد (۱).

یکی از راهبردهای یادگیری خودنظم داده شده (علاوه بر راهبردهای شناختی و فراشناختی) که به دلیل نقش اجرایی آن از اهمیت بسیاری برخوردار است، راهبرد کمک‌طلبی تحصیلی (help-seeking/ Academically Help-seeking) است. کمک‌طلبی نوعی تلاش فعالانه برای استفاده از امکانات موجود در راستای دستیابی به موفقیت است (۲). دانش‌آموزان زمانی که به کمک نیاز دارند و تقاضای کمک می‌کنند، نه تنها مشکلات

تحصیلی را کاهش می‌دهند، بلکه دانش و مهارت‌هایی را کسب می‌کنند که در حل مسئله به آنها کمک می‌کند (۳). رفتار کمک‌طلبی در ادبیات پژوهش تحت دو عنوان اجتناب از کمک‌طلبی و پذیرش کمک‌طلبی مورد بررسی قرار گرفته است. اجتناب از کمک‌طلبی به رفتاری اشاره می‌کند که در آن دانش‌آموز نیازمند به کمک، از کمک گرفتن خودداری می‌کند، برعکس، پذیرش کمک‌طلبی، به رفتاری اشاره می‌کند که در آن دانش‌آموز اشاره‌ها (سرنخ‌ها) و توضیحاتی را در مورد راه حل مسئله درخواست می‌کند و این امر موجب می‌شود دانش‌آموز مسائل را بهتر حل کند (۴). بر اساس مشاهدات کلاسی (۵)، رفتار کمک‌طلبی به ۳ نوع (الف) اشاره‌های جزئی یا سرنخ‌ها (Clues)، (ب) تأیید عملکرد قبلی و (ج) دریافت پاسخ مسئله از فردی دیگر تقسیم می‌شود. بر این اساس Newman (۲۰۰۰)، میان کمک‌طلبی اجرایی (help-seeking) و کمک‌طلبی ابزاری (Instrumental help-seeking) تمایز قائل شده است. افراد در کمک‌طلبی اجرایی ترجیح می‌دهند دیگران مساله را برای آنها حل کنند. در کمک‌طلبی ابزاری، کمک درخواست شده در زمینه روشن‌سازی روش‌های حل مسئله است که به تسلط بر تکلیف منجر می‌شود و از تبحر فرد در آینده حمایت می‌کند (۶). کمک‌طلبی تابعی از ویژگی‌های شخصیتی از قبیل شایستگی اجتماعی (Social competence)، اعتماد به نفس (Self-esteem)، جهت‌گیری هدفی، اهداف اجتماعی و سطح پیشرفت تحصیلی (Academic achievement level) است (۷-۵). تصمیم‌گیری در جهت دریافت کمک همچنین تحت تأثیر اعتقادات دانش‌آموزان به کمک‌طلبی است و شامل مزایا (به عنوان مثال، بهبود یادگیری) و هزینه‌ها (به عنوان مثال، تهدید خودارزشمندی) است و می‌تواند به ویژگی‌های محیط تحصیل و زندگی دانش‌آموزان، قوانین و هنجارهای کلاس درس، حمایت معلم از پرسش کردن، رسیدن به اهداف کلاس درس و جو اجتماعی کلاس درس، بستگی داشته باشد (۸، ۹).

جهت‌گیری هدفی از جمله نظریه‌های انگیزشی است که کمک‌طلبی تحصیلی دانش‌آموزان در درون آن درک و مفهوم‌سازی می‌شود (۲، ۱۰). جهت‌گیری هدفی به معنای الگویی منسجم از باورها، اسنادها و عواطف است که به رفتار فرد جهت می‌دهد و روش‌های مختلف نزدیک شدن، درگیر شدن و پاسخ‌دهی به تکالیف را در موقعیت‌های پیشرفت نشان می‌دهد (۱۱). Pintrich (۲۰۰۰) نیز، معتقد است جهت‌گیری هدفی نه تنها شامل قصد پیشرفت یا دلایل پیشرفت است، بلکه دربردارنده نوعی معیار است که استفاده از آن معیار، به قضاوت درباره موفقیت یا شکست خود در دستیابی به هدف می‌پردازد (۱۲). Midgley و همکاران (۲۰۰۰) سه نوع جهت‌گیری هدفی را در نظر گرفته‌اند که شامل

جهت‌گیری هدف تبحری (Mastery goal orientation)، جهت‌گیری هدف عملکردی (performance-approach goal orientation) و جهت‌گیری هدف اجتناب عملکردی (avoid goal orientation) است (۱۳). جهت‌گیری هدف تبحری با خودکارآمدی تحصیلی (Academic self-efficacy)، تلاش برای موفقیت، انتخاب تکلیف مشکل، داشتن پشتکار در مواجهه با مشکلات، علاقه درونی به یادگیری، به کارگیری راهبردهای پردازش عمیق و پیشرفت تحصیلی بالاتر ارتباط دارد. باور این گونه افراد این است که با تلاش می‌توان به موفقیت دست یافت (۱۴). جهت‌گیری هدف عملکردی نشان‌دهنده تمرکز بر نمایش شایستگی و توانایی است و این که توانایی فرد در مقایسه با دیگران چگونه ارزیابی خواهد شد. این نوع جهت‌گیری هدفی با تلاش برای پیشی گرفتن از عملکرد هنجاری، تلاش برای بهترین بودن، استفاده از ملاک‌های مقایسه اجتماعی، پرهیز از قضاوت نامطلوب در مورد توانایی و یا کم‌هوش به نظر رسیدن همراه است (۱۵). در جهت‌گیری هدف اجتناب عملکردی، ترس از شکست و بی‌کفایت به نظر رسیدن است که افراد را برای تلاش برانگیخته می‌کند، به عبارت دیگر در عین حال که فرد نمی‌خواهد بهترین باشد؛ اما به شکست هم تمایل ندارد (۱۶).

پژوهش‌ها همواره نشان می‌دهند که اهداف و رفتار دانش‌آموزان در گرایش آنها به باورهای کمک‌طلبی ابزاری، نقش دارد، در حالی که جهت‌گیری اهداف عملکردی (عملکردی و اجتناب عملکردی)، در ابتدا باور اجتناب از کمک‌طلبی (کمک‌طلبی تهدیدی برای خودارزشمندی است) و سپس کمک‌طلبی اجرایی می‌باشد (۵، ۱۷، ۱۸). شواهد مرتبط با کمک‌طلبی و اجتناب از کمک با جهت‌گیری هدف عملکردی که بر کسب شایستگی و تأیید دیگران تأکید دارد، سازگار نیست (۱۹، ۲۰). بعضی از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که جهت‌گیری هدف عملکردی به طور قابل توجهی با ویژگی‌های اجتناب از کمک (۱۸) و هزینه‌های شناخته شده کمک‌طلبی همراه می‌باشد؛ ولی ارتباطی با کمک‌طلبی ابزاری و مزایای شناخته شده آن نشان نمی‌دهد (۲۱)؛ در حالی که پژوهش‌های دیگر روابط قابل توجهی را از جهت‌گیری هدف عملکردی با هیچ یک از مشخصات کمک‌طلبی ارائه نکرده‌اند (به عنوان مثال، کمک‌طلبی یا اجتناب از آن) (۱۷، ۲۲). برخی از پژوهش‌ها نشان دادند که راهبردهای خودتنظیمی با پیشرفت ریاضی هر دو جنس رابطه دارد و جهت‌گیری هدف تبحری به طور مثبت بر پیشرفت ریاضی و جهت‌گیری هدف عملکردی و اجتناب عملکردی به طور منفی بر پیشرفت ریاضی تأثیر می‌گذارد و جهت‌گیری هدفی اثر مثبتی بر کمک‌طلبی دارد (۲۳، ۲۴).

روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای انجام شد. برای به دست آوردن نمونه، ابتدا ۲ ناحیه شهر یزد در نظر گرفته شد و سپس چند دبیرستان دخترانه از بین تمام دبیرستان‌های دخترانه ناحیه‌ها انتخاب گردید (در مجموع ۸ دبیرستان) که از هر مدرسه ۲ کلاس به طور تصادفی انتخاب شد (در مجموع ۱۶ کلاس) و بعد از ارائه توضیحات لازم توسط پژوهش‌گر درباره نحوه پاسخ‌گویی به پرسش‌ها، دانش‌آموزان به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. به علت هدف پژوهش یعنی ارائه تحلیل‌های چند سطحی و تعیین میزان تأثیرگذاری هر سطح، با استناد به پژوهش Hair و همکاران (۱۹۹۸) که عنوان می‌کنند هر چه تعداد متغیرهای پژوهش بیشتر باشد به حجم نمونه بیشتری نیاز است (۲۷). حجم نمونه‌ای ۴۰۰ دانش‌آموز در نظر گرفته شد.

پرسشنامه کمک‌طلبی

این پرسشنامه توسط Ryan و Pintrich (۱۹۹۷) ساخته شده است که شامل ۱۴ گویه می‌باشد و دو بعد پذیرش و اجتناب از کمک‌طلبی را می‌سنجد. گویه‌های ۲، ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۰ و ۱۲ عامل اجتناب از کمک‌طلبی را می‌سنجد و به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. گویه‌های ۱، ۳، ۵، ۷، ۱۱، ۱۳ و ۱۴ عامل پذیرش کمک‌طلبی را ارزیابی می‌کنند. دانش‌آموزان به ۱۴ گویه این پرسشنامه در یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) پاسخ می‌دهند (۲۸). از ۱۴ تا ۷۰ دامنه نمرات این مقیاس می‌باشد. Ryan و Pintrich (۱۹۹۷) ضریب آلفای کرونباخ را برای مقیاس‌های پذیرش و اجتناب از کمک‌طلبی به ترتیب ۰/۷۷ و ۰/۷۶ گزارش کرده‌اند (۲۸). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۲ به دست آمده است.

پرسشنامه جهت‌گیری هدف دانش‌آموز

این پرسشنامه جهت‌گیری هدفی دانش‌آموز از پرسشنامه جهت‌گیری اهداف پیشرفت شخصی Midgley و همکاران (۲۰۰۰) که بخشی از مجموعه مقیاس‌های الگوهای یادگیری سازگارانه ((PALS scales (Patterns of adaptive learning) است، گرفته شده است و شامل سه زیرمقیاس می‌باشد. زیرمقیاس جهت‌گیری هدف تبحری که ۵ گویه دارد (برای نمونه: برای من مهم است که امسال مفاهیم جدید زیادی یاد بگیرم)؛ جهت‌گیری هدف عملکردی که دربردارنده ۵ گویه می‌باشد (برای نمونه: یکی از اهداف من این است که به دیگران نشان دهم که در فعالیت کلاسی خوب هستم) و جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد که ۴ گویه دارد (برای نمونه: برای من مهم است که در کلاس احمق به نظر

علاوه بر نقش جهت‌گیری هدف فردی بر یادگیری، ادراک از جهت‌گیری هدفی والدین نیز شایان توجه است (۲۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند هنگامی که دانش‌آموزان تصور می‌کنند والدین آنها بر کسب مهارت‌های جدید، یادگیری عمیق و رشد فردی تأکید دارند، آنها نیز با احتمال بیشتری به این اهداف دست می‌یابند و وقتی با تجربه‌ای منفی روبه‌رو می‌شوند از راهبردهای مقابله‌ای سازگارانه استفاده می‌کنند. در مقابل، وقتی دانش‌آموزان احساس می‌کنند که والدین آنها بر نمره و نمایش توانایی‌ها و نیز، اجتناب از ناتوان به نظر رسیدن تأکید می‌کنند، احتمال بیشتری دارد که جهت‌گیری هدف عملکردی داشته باشند و در برابر تجربه‌های تحصیلی منفی از راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار استفاده کنند (۵). در همین جهت، پژوهش‌های Gonida و همکاران (۲۰۰۹) نیز به این موضوع پرداختند که چطور جهت‌گیری اهداف والدین که توسط کودک ادراک می‌شود، بر پذیرش وی از جهت‌گیری هدف فردی اثر می‌گذارد. نتایج این پژوهش نشان داد ادراک کودکان (یا دانش‌آموزان) از اهداف والدینشان، یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های جهت‌گیری هدف فردی آنها است (۲۶). در این روی آورد بر نقش فعال دانش‌آموز و ادراک او از جهت‌گیری هدفی والدین خود در فرآیند یادگیری تأکید شده است و اعتقاد بر این است که دانش‌آموزان می‌توانند با استفاده از راهبردهای یادگیری مناسب به بهبود و ارتقاء یادگیری خود کمک کنند.

اگر چه پژوهش‌های بسیاری به بررسی رابطه جهت‌گیری هدف با کمک‌طلبی در دانش‌آموزان پرداخته‌اند ولی پژوهشی که نقش پیش‌بین سطح والدین را در نظر بگیرد تاکنون انجام نشده است از این رو، هدف اصلی پژوهش حاضر تعیین رابطه برخی متغیرهای سطح دانش‌آموز و والدین با کمک‌طلبی در قالب تحلیل چندسطحی می‌باشد. اهداف پژوهش حاضر را می‌توان به شکل زیر خلاصه کرد:

۱. بررسی کمک‌طلبی دانش‌آموزان در خانواده‌های مختلف
۲. برآورد میزان رابطه بین عوامل سطح دانش‌آموز (جهت‌گیری هدف دانش‌آموز با کمک‌طلبی)
۳. برآورد میزان رابطه بین عوامل سطح والدین (ادراک دانش‌آموزان از جهت‌گیری هدف والدین با کمک‌طلبی)

روش کار

پژوهش حاضر از نوع همبستگی است و به طور دقیق‌تر دارای رویکرد دو سطحی است. جامعه آماری این پژوهش را دانش‌آموزان دختر پایه هفتم و هشتم دوره متوسطه نخست در شهر یزد که در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ مشغول به تحصیل بودند، تشکیل می‌دادند. نمونه‌گیری به

کلاسی سخت را انجام دهم حتی اگر مرتکب اشتباه شوم؛ جهت‌گیری هدف عملکردی که دربردارنده ۵ گویه می‌باشد (برای نمونه: والدین من دوست دارند به دیگران نشان دهند که من در کار کلاسی خوب هستم). دانش‌آموزان به ۱۱ گویه این پرسشنامه در یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) پاسخ می‌دهند (۲۹). از ۱۱ تا ۵۵ دامنه نمرات این مقیاس می‌باشد. Midgley و همکاران (۲۰۰۰) پایایی مقیاس‌ها را با روش ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس جهت‌گیری هدف تبحری ۰/۷۱ و جهت‌گیری هدف عملکردی ۰/۷۱ گزارش کرده‌اند (۲۹). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس‌های جهت‌گیری هدف تبحری والدین ۰/۸۲ و جهت‌گیری هدف عملکردی والدین ۰/۸۸ گزارش شده است.

یافته‌ها

به منظور اطلاع از متوسط عملکرد و پراکندگی نمرات آزمودنی‌ها هر یک از متغیرهای موجود در مطالعه، شاخص‌های توصیفی شامل شاخص‌های میانگین، نمرات انحراف معیار و حداکثر و حداقل نمرات برای هر متغیر به طور جداگانه در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی کل نمونه

سطح	متغیرها	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
دانش‌آموز	کمک‌طلبی	۱/۰۰	۴/۰۰	۲/۳۶۵	۰/۶۸۵	۰/۱۳۹	-۰/۶۴۶
	هدف تبحری	۱/۰۰	۳/۷۵	۲/۵۲۷	۰/۴۸۷	-۰/۰۳۵	-۰/۲۱۶
	هدف عملکردی	۱/۳۸	۳/۳۰	۲/۵۴۹	۰/۳۰۱	-۰/۳۶۱	۰/۶۸۳
والدین	هدف اجتناب عملکرد	۱/۰۰	۴/۳۰	۲/۹۱۵۱	۰/۸۷۱	-۰/۲۷۹	۰/۳۱۲
	هدف تسلطی والدین	۱/۱۷	۴/۷۲	۳/۵۵۳	۰/۴۸۸	-۰/۴۸۶	۱/۰۹۲
	هدف عملکردی والدین	۱/۰۰	۴/۱۲	۳/۲۱۴	۰/۳۷۸۰۱	-۰/۲۷۵	۰/۴۱۸

One) اجرا شده است (مدل A). هدف از این تحلیل تفکیک واریانس کمک‌طلبی دانش‌آموز به سطوح مختلف (در اینجا دانش‌آموز و والدین) و همچنین بررسی این که آیا کمک‌طلبی دانش‌آموزان در بین خانواده‌ها متفاوت هست یا نه می‌باشد. این مدل برآوردی از نسبت واریانس بین خانواده‌ها در کمک‌طلبی را فراهم می‌آورد که همان ضریب همبستگی بین کلاسی (ICC) است.

تحلیل واریانس یک راهه با تأثیرات تصادفی اطلاعات مقدماتی مفیدی را راجع به چگونگی تغییرات در پیامدهای نهفته درون و بین خانواده‌ها

نرسم). دانش‌آموزان به ۱۴ گویه این پرسشنامه در یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) پاسخ می‌دهند (۲۹). از ۱۴ تا ۷۰ دامنه نمرات این مقیاس می‌باشد. Midgley و همکاران (۲۰۰۰) پایایی مقیاس‌ها را با روش ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس جهت‌گیری هدف تبحری ۰/۸۵، جهت‌گیری هدف عملکردی ۰/۸۹ و جهت‌گیری هدف اجتناب عملکردی ۰/۷۴ گزارش کرده‌اند (۲۹). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس‌های جهت‌گیری هدف تبحری ۰/۹۱، جهت‌گیری هدف عملکردی ۰/۸۱ و جهت‌گیری هدف اجتناب عملکردی ۰/۷۹ گزارش شده است.

پرسشنامه جهت‌گیری هدف والدین

این پرسشنامه جهت‌گیری هدف والدین از پرسشنامه جهت‌گیری اهداف پیشرفت شخصی Midgley و همکاران (۲۰۰۰) که بخشی از مجموعه مقیاس‌های الگوهای یادگیری سازگارانه PALS است، گرفته شده است و شامل دو زیرمقیاس می‌باشد: جهت‌گیری هدف تبحری و جهت‌گیری هدف عملکردی. زیرمقیاس جهت‌گیری هدف تبحری ۶ گویه دارد (برای نمونه: والدینم دوست دارند که من فعالیت‌های

از آنجا که مبنای تجزیه و تحلیل مدل‌های علی، ماتریس همبستگی است، از این رو ماتریس همبستگی متغیرهای مورد بررسی در جدول ۲ ارائه شده است. با توجه به جدول ۲ تمام روابط میان متغیرهای مورد مطالعه معنادار می‌باشد. در ادامه هر یک از اهداف پژوهش مطرح و سپس با استفاده از داده‌های آماری تحلیل شده‌اند.

۱. بررسی کمک‌طلبی دانش‌آموزان در خانواده‌های مختلف در این پژوهش در ابتدا یک تحلیل غیر شرطی HLM مدل آنوا یک راهه با اثرات تصادفی (way Anova with random effects model)

و اعتبار هر یک از میانگین خانواده‌ها به صورت برآوردی از میانگین جمعیت آن ارائه می‌دهد.

جدول ۲. ضرایب همبستگی متغیرهای مورد مطالعه

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
۱- کمک طلبی	۱				
۲- هدف تبحری	۰/۶۳۵**	۱			
۳- هدف عملکردی	۰/۴۳۲**	۰/۴۷۲**	۱		
۴- هدف اجتناب عملکرد	-۰/۵۷۵**	-۰/۴۰۴**	۰/۵۸۸**	۱	
۵- هدف تبحری والدین	۰/۵۴۸**	۰/۵۸۷**	-۰/۵۷۰**	-۰/۵۵۶**	۱
۶- هدف عملکردی والدین	-۰/۴۳۸**	-۰/۳۴۵**	۰/۴۵۴**	۰/۴۸۰**	-۰/۵۴۱**

**P<۰/۰۱

*P<۰/۰۵

در مدل آنوا یک راهه با اثرات تصادفی ضریب همبستگی بین کلاسی با توجه به فرمول زیر ۰/۴۸۳ به دست آمد.

$$\rho = \tau_{00} / (\tau_{00} + \sigma^2)$$

$$۱۵/۳۴۶ / (۱۵/۳۴۶ + ۴۰/۴۸۷) = ۲۷/۴\%$$

در جدول ۳ در سطح خانواده معنادار است می‌توان گفت متوسط کمک‌طلبی دانش‌آموزان خانواده‌های مختلف به طور معناداری با هم تفاوت دارد.

بنابراین خانواده حدود ۲۷ درصد از واریانس کمک‌طلبی را تبیین می‌کنند و ۷۳ درصد برای عوامل سطح دانش‌آموزان تبیین شده است. همچنین با توجه به این که مقدار χ^2 دو (دست آمده

جدول ۳. نتایج مدل تحلیل واریانس یک راهه (مدل A)

مدل A				
اثر ثابت	ضرایب	خطای استاندارد		
متوسط میانگین کلاس	۱۲/۷۴	۱/۰۱۱		
اثرات تصادفی	مولفه واریانس	درجه آزادی	خی دو	P
میانگین خانواده	۱۵/۳۴۶	۱۴	۲۲۳/۲۳	۰/۰۰۱
تأثیر سطح ۱ دانش آموز	۴۰/۴۸۷			

که کمک‌طلبی به طور معناداری در بین خانواده‌ها متفاوت است. ۲. برآورد میزان رابطه بین عوامل سطح دانش‌آموز (جهت‌گیری هدف دانش‌آموز با کمک‌طلبی)

مقدار اعتبار (Reliability) به دست آمده ۰/۹۳۳ نشان می‌دهد که میانگین نمونه مورد نظر معتبر بوده و می‌تواند به عنوان شاخصی از میانگین‌های خانواده‌های واقعی باشد. نتایج مدل غیر شرطی نشان داد

که مشاهده می‌شود رابطه جهت‌گیری هدف تبحری با کمک‌طلبی در سطح ۰/۰۰۱ مثبت و معنادار و رابطه اجتناب عملکرد با کمک‌طلبی دانش‌آموزان در سطح ۰/۰۰۱ منفی و معنادار ولی رابطه عملکردی با کمک‌طلبی معنادار نیست (در سطح دانش‌آموز). از آنجایی که مدل غیرشرطی اساس و پایه‌ای برای محاسبه نسبت کاهش واریانس در مدل حاضر و مدل‌های بعدی است. با مقایسه مؤلفه واریانس **مدل B** و مدل غیرشرطی، شاخص نسبت کاهش در واریانس یا واریانس تبیین شده در سطح دانش‌آموز از فرمول زیر استفاده می‌شود (تفاضل واریانس برآورده شده از واریانس مدل صفر بر واریانس مدل صفر تقسیم می‌شود).

$$\left(\frac{\sigma^2 \text{ null model} - \sigma^2 \text{ estimated model}}{\sigma^2 \text{ null model}} \right)$$

که این نشان می‌دهد که حدود ۶ درصد از واریانس کل کمک‌طلبی در سطح دانش‌آموز توسط متغیر جهت‌گیری هدف دانش‌آموز تبیین می‌شود.

در (مدل B) که مدل عرض از مبدا تصادفی (level variable - Random-intercept model with only student) با متغیرهای سطح دانش‌آموزان می‌باشد این هدف بررسی می‌شود. از آنجایی که هیچ فرض قبلی درباره تفاوت بین خانواده‌ها و متغیرهای پیش‌بین در این مطالعه وجود ندارد، بخش تصادفی وابسته به شیب‌ها نیستند، به عبارت دیگر فقط عرض از مبدا در کلیه خانواده‌ها متفاوت می‌باشد. اما دیگر ضرائب سطح دانش‌آموز در مفهوم باقی می‌ماند. برای اجرای این مدل جهت‌گیری هدف در سطح دانش‌آموز (تبحری، عملکردی و اجتناب عملکرد) وارد مدل شد.

جدول ۴ ارائه‌دهنده نتایج **مدل B** برای دانش‌آموزان است. همان‌طور

با اضافه شدن عامل جهت‌گیری هدف در سطح دانش‌آموز، مولفه‌های واریانس در سطح دانش‌آموز کاهش یافته است. نسبت کاهش واریانس در سطح دانش‌آموز به صورت زیر به دست آمد:

$$(40/487 - 38/207) / 40/487 = 0/063$$

جدول ۴. اثرات پیش‌بینی‌کننده‌ها بر کمک‌طلبی دانش‌آموزان برای مدل B

مدل B				
P	خطای استاندارد	ضریب	اثر ثابت	
			سطح ۱	
۰/۰۰۱	۰/۴۰۱	۲/۴۱۲	تبحری	
۰/۶۳۱	۰/۸۰۶	۰/۸۱۶	رویکرد عملکرد	
۰/۰۰۱	۰/۴۵۶	-۲/۳۹۶	اجتناب عملکرد	
P	خی دو	درجه آزادی	مولفه واریانس	اثر تصادفی
۰/۰۰۱	۲۳۶/۵۵۱	۱۴	۱۵/۴۰۷	میانگین خانواده
			۳۸/۲۰۷	تأثیر سطح اول

برای بررسی روابط بین عوامل فردی و کمک‌طلبی، عوامل جهت‌گیری هدف در سطح دانش‌آموز و مولفه‌های جهت‌گیری هدف والدین در سطح خانواده به عنوان پیش‌بینی‌کننده وارد مدل شدند (**مدل C**). در مدل ضرایب تصادفی با متغیرهای سطح دانش‌آموز و خانواده وارد

۳. برآورد میزان رابطه بین عوامل سطح والدین (ادراک دانش‌آموزان از جهت‌گیری هدف والدین با کمک‌طلبی) برای پژوهش این هدف مدل بعدی یعنی مدل عرض از مبدا تصادفی و شیب‌های تصادفی با متغیرهای سطح دانش‌آموز و خانواده اجرا شد.

کمک‌طلبی در سطح اول (سطح $P < 0/001$) همچنان معنادار است ولی عملکردی رابطه معناداری با کمک‌طلبی ندارد. رابطه جهت‌گیری هدف تبحری والدین با کمک‌طلبی در سطح $0/001$ مثبت و معنادار و رابطه جهت‌گیری هدف عملکردی والدین نیز با کمک‌طلبی نیز در سطح $0/001$ منفی و معنادار است. مقدار ضریب همبستگی بین کلاسی (ICC) برابر با $0/186$ به دست آمد.

مدل HLM شدند. چون هیچ فرضیه‌ای راجع به تفاوت بین خانواده‌ها در متغیرهای پیش‌بینی‌کننده در این مطالعه وجود نداشت لذا شیب‌ها بین خانواده‌ها متفاوت نبوده و ثابت در نظر گرفته شدند و همچنین اثرات تعاملی بین متغیرها مورد بررسی قرار نگرفته است. نتایج مدل ضرایب تصادفی با متغیرهای سطح دانش‌آموز و خانواده در جدول ۵ آمده است. نتایج نشان می‌دهد که با وارد کردن متغیرها در هر دو سطح، رابطه متغیر جهت‌گیری هدف تبحری و اجتناب عملکرد با

$$\rho = \tau_{00} / (\tau_{00} + \sigma^2)$$

$$\rho = 8/744 / (8/744 + 38/228) = 0/186$$

هدف والدین در سطح خانواده تغییرپذیری کمتری از کمک‌طلبی را نسبت به متغیر جهت‌گیری هدف در سطح دانش‌آموز تبیین می‌کنند.

ضریب همبستگی بین کلاسی بعد از اضافه شدن متغیرها در هر دو سطح کاهش یافته است. لذا می‌توان گفت مولفه‌های متغیر جهت‌گیری

جدول ۵. اثرات پیش‌بینی‌کننده‌ها بر کمک‌طلبی دانش‌آموزان برای مدل C

مدل C				
P	خطای استاندارد	ضریب	اثر ثابت	
			سطح ۱	
			تبحری	
0/001	0/391	2/312		
			رویکرد عملکرد	
0/511	0/786	0/746		
			اجتناب عملکرد	
0/001	0/435	-2/324		
			سطح ۲	
			جهت‌گیری تبحری والدین	
0/001	1/472	11/610		
			جهت‌گیری عملکردی والدین	
0/001	0/557	-9/460		
P	خی‌دو	درجه آزادی	مولفه واریانس	اثر تصادفی
0/001	49/438	11	8/744	میانگین خانواده
			38/228	تأثیر سطح اول

بحث

اجتناب دانش‌آموزان از کمک‌طلبی تأثیرگذار است. در این پژوهش با رویکرد تحلیل چند سطحی و با هدف بررسی رابطه جهت‌گیری هدفی در دو سطح دانش‌آموزان و والدین آنها با کمک‌طلبی تحصیلی در بین ۱۶ کلاس از مدارس مختلف انجام شد. با توجه به ساختار چند سطحی

زمانی که دانش‌آموزان با مشکلاتی مواجه می‌شوند که معتقدند بدون کمک نمی‌توانند بر آنها غلبه کنند، کمک‌طلبی تحصیلی به عنوان یک راهبرد یادگیری خودتنظیمی به حساب می‌آید (۳۰). جهت‌گیری هدفی فردی دانش‌آموز و ادراک او از جهت‌گیری هدفی والدین بر پذیرش و

داده‌ها که دانش‌آموزان در سطح ۱ و والدین در سطح ۲ قرار دارند، تحلیل چند سطحی مورد استفاده قرار گرفت.

بر اساس مدل غیر شرطی مقدار ICC نشان داد ۷۳ درصد از واریانس در نمره کمک‌طلبی، در بین دانش‌آموزان و ۲۷ درصد، بین خانواده است. از آنجا که نتایج نشان‌دهنده تغییرپذیری کافی متغیر ملاک (کمک‌طلبی) در بین سطوح مختلف است، کاربرد روش تحلیل چند سطحی برای داده‌ها لازم و مفید است. در واقع تایید این مدل به معنای مفید بودن کاربرد روش تحلیل چند سطحی است. از آنجا که واریانس، در هر دو سطح وجود داشته است متغیرهای پیش‌بین جداگانه در هر سطح اضافه شد.

مدل عرض از مبدا تصادفی با اضافه کردن متغیرهای پیش‌بین سطح دانش‌آموز به مدل غیرشرطی نشان داد با اضافه شدن عوامل پیش‌بین جهت‌گیری هدف تبحری، جهت‌گیری هدف عملکردی و جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد در سطح دانش‌آموز، میزان تبیین واریانس در هر دو سطح دانش‌آموز و خانواده تغییر یافته است. نسبت کاهش واریانس در سطح دانش‌آموز با توجه به فرمول فوق ۰/۰۶ است که این نشان می‌دهد ۶ درصد از واریانس کل ادراک دانش‌آموزان از کمک‌طلبی در سطح دانش‌آموز توسط متغیرهای جهت‌گیری هدف تبحری و جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد تبیین می‌شود. در نمونه پژوهش حاضر در سطح دانش‌آموز، جهت‌گیری هدف عملکردی تاثیر معناداری بر کمک‌طلبی دانش‌آموزان نداشته است. اثر جهت‌گیری هدف تبحری دانش‌آموزان، مثبت و معنادار بوده است. در جهت‌گیری هدف تبحری تاکید روی توسعه مهارت‌های جدید و بهبود سطح توانایی می‌باشد. دانش‌آموزانی که چنین هدفی را برای خود انتخاب می‌کنند در مواجهه با تکالیف یادگیری دشوار و مشکل، ضمن افزایش تلاش خود، بیشتر احتمال دارد از کمک‌طلبی بهره بگیرند (۸، ۲۴، ۳۱، ۳۲). اثر جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد دانش‌آموزان، منفی و معنادار بوده است. دانش‌آموزانی که دارای جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد هستند، شایستگی در نظر آنها اجتناب از شکست است. آنها نگران این مساله هستند که از جانب دیگران مورد سرزنش قرار گیرند، چرا که به عقیده آنها با شکست، توانایی‌شان در نزد دیگران زیر سؤال می‌رود، بنابراین کمتر احتمال دارد سرنخ‌ها و توضیحاتی را در مورد راه حل مساله از دیگران درخواست کنند و این امر موجب می‌شود تا در حل مساله با مشکلات بیشتری مواجه شوند (۳۳). دانش‌آموزان دارای جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد، کمک‌طلبی را به صورت تهدیدی برای خودارزشمندی‌شان ادراک کرده و از آن اجتناب می‌کنند (۸، ۲۴، ۳۳، ۳۴).

در مدل سوم، به منظور بررسی روابط متغیرهای پیش‌بین و ملاک با

فرض تصادفی بودن هر دوی ضرایب عرض از مبدا و شیب خط با اضافه کردن متغیرهای سطح ۱ و ۲ به مدل غیرشرطی، مدل عرض از مبدا و شیب خط تصادفی تشکیل شد. معناداری مقدار t مرتبط با این ضریب نشان‌دهنده تفاوت میانگین کمک‌طلبی دانش‌آموزان در بین ۱۶ کلاس حتی پس از ورود متغیرهای سطح ۲ می‌باشد. اطلاعات ارایه شده درباره شیب خط نشان می‌دهد که در مجموع در مدل کامل ۶ درصد از واریانس ادراک دانش‌آموزان از کمک‌طلبی در سطح دانش‌آموز و ۱۸ درصد از واریانس ادراک دانش‌آموزان از کمک‌طلبی در سطح خانواده تبیین می‌شود. متغیرهای جهت‌گیری هدف تبحری و عملکردی در سطح خانواده تغییرپذیری کمتری از کمک‌طلبی را نسبت به متغیرهای سطح دانش‌آموز تبیین می‌کنند. اثر غیرمستقیم جهت‌گیری هدف تبحری والدین بر کمک‌طلبی به واسطه جهت‌گیری هدف تبحری و اجتناب عملکرد دانش‌آموزان مثبت و معنادار است. همچنین اثر غیرمستقیم جهت‌گیری هدف عملکردی والدین بر کمک‌طلبی به واسطه جهت‌گیری هدف تبحری و اجتناب عملکرد دانش‌آموزان منفی و معنادار است. همچنین تنها اثر مستقیم جهت‌گیری هدف تبحری والدین با کمک‌طلبی مثبت و معنادار بود. والدین دارای جهت‌گیری هدف تبحری بر کسب دانش و آگاهی و یادگیری عمیق تأکید دارند، فرزندان آنها نیز ممکن است جهت‌گیری هدف تبحری، عملکردی یا اجتناب عملکرد را در پیش بگیرند. اگر فرزندان بر جهت‌گیری هدف تبحری تأکید کنند، آنها نیز برای بهبود سطح توانایی خود تلاش می‌کنند و در مواجهه با تکالیف یادگیری دشوار و مشکل از کمک‌طلبی بهره‌مند می‌شوند. اگر فرزندان بر جهت‌گیری هدف اجتناب عملکرد تأکید کنند در واقع آنها نگران این مساله هستند که از جانب دیگران مورد سرزنش قرار گیرند، از جهتی والدین نیز بر کسب دانش و آگاهی و پیشرفت مهارت تأکید دارند بنابراین آنها برای جلوگیری از قضاوت‌های منفی دیگران در مورد خود، احتمال دارد در مواجهه با مشکلات از کمک‌طلبی بهره بگیرند. اما اگر فرزندان بر جهت‌گیری هدف عملکردی تأکید کنند، آنها اغلب بر عملکرد دیگران به عنوان معیاری برای مقایسه خود تمرکز می‌کنند و همیشه درباره عملکرد خودشان در ارتباط با همسالان خود درگیر هستند و بر عملکرد بهتر از دوستان خود تکیه می‌کنند. با توجه به این که جهت‌گیری هدف عملکردی بر کسب شایستگی و تأیید در نزد دیگران تأکید می‌کند، این جهت‌گیری بر مقایسه و نمایش قدرت و توانمندی‌های خود به دیگران متمرکز است، از جهتی والدین نیز بر کسب دانش و آگاهی و پیشرفت مهارت تأکید دارند بنابراین نمی‌توان پیش‌بینی کرد که آیا در مواجهه با مشکلات از کمک‌طلبی بهره بگیرند یا خیر (۳۱).

روش اجرا در اختیار آنها گذاشته شد. به داوطلبان اطمینان داده شد که از اطلاعات خصوصی و شخصی آنها محافظت خواهد شد و نتایج در صورت تمایل برای آنها تفسیر شد. در صورت مشاهده هرگونه اختلال، راهنمایی‌های لازم جهت پیگیری به داوطلبین ارائه شد. مشارکت در پژوهش موجب هیچ‌گونه بار مالی برای شرکت‌کنندگان نخواهد شد. این پژوهش با موازین دینی و فرهنگی آزمودنی و جامعه هیچ‌گونه مغایرتی نداشت. این پژوهش برگرفته از طرح پژوهشی با شماره ۳۵۲۲/۰۱ است. علاوه بر این روش تحقیق توسط کمیته اخلاق نیز تایید شده است (شناسه اخلاق: ۱۳۹۹،۰۲۹ IR.U.T.PSYEDU.REC).

مشارکت نویسندگان

طراحی مطالعه، تحلیل داده‌ها و آماده‌سازی متن مقاله توسط نویسنده اول و جمع‌آوری و آماده‌سازی داده‌ها توسط نویسندگان دوم و سوم انجام شد.

منابع مالی

برای انجام این مطالعه از هیچ سازمان و یا ارگانی کمک مالی دریافت نشده است.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله، مراتب سپاس‌گزاری از اساتید گرانقدر دانشگاه تهران و دانش‌آموزان محترم شرکت‌کننده، تقدیم می‌شود.

تعارض منافع

نگارش این مقاله از هرگونه تعارض احتمالی منافع مثل دریافت وجه در قبال مقاله، یا به دست آوردن سهم در سازمانی مبرا است.

محدودیت پژوهش حاضر این است که جمع‌آوری داده‌ها تنها در بین دانش‌آموزان دختر پایه هفتم و هشتم صورت گرفته است. پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی، برای تعیین جهت‌گیری هدفی والدین پرسشنامه‌ای توسط شخص والدین نیز تکمیل گردد، همچنین رابطه متغیرهای جدید و متفاوتی در سطوح مختلف در ارتباط با کمک‌طلبی مورد پژوهش قرار بگیرد. کمک‌طلبی را می‌توان علاوه بر دانش‌آموز، از دیدگاه معلمان و همسالان به صورت دو یا سه سطحی نیز بررسی نمود. به طور مثال می‌توان سطح همسالان را نیز به سطح دانش‌آموز و والدین افزود.

نتیجه‌گیری

جهت‌گیری هدفی دانش‌آموز و درک دانش‌آموز از جهت‌گیری هدفی والدین بر پذیرش و اجتناب از کمک‌طلبی دانش‌آموزان تاثیر می‌گذارد. در جهت‌گیری هدف تبصری، تاکید بر توسعه مهارت‌های جدید و بهبود سطح توانایی است. دانش‌آموزانی که در مواجهه با کارهای دشوار یادگیری، چنین هدفی را برای خود انتخاب می‌کنند، در حالی که تلاش خود را افزایش می‌دهند، بیشتر از کمک‌طلبی بهره‌مند می‌شوند. با توجه به اهمیت مثبت جهت‌گیری هدفی تبصری والدین، بر والدین مناسب است که شرایطی را در خانواده فراهم آورند تا دانش‌آموزان بر جهت‌گیری هدفی تبصری تاکید کنند و در مواجهه با کارهای دشوار یادگیری، به دنبال کمک باشند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق در پژوهش

پیش از شروع کار از رضایت شرکت‌کنندگان برای تکمیل نمودن پرسشنامه‌ها اطمینان حاصل شد. سپس اطلاعاتی در زمینه موضوع و

References

1. Hejazi Moughari E, Pakdaman M. The effect of achievement goals and ability level on the behavior and attitude of academic help seeking. *Journal of Psychology*. 2001;5(2):99-118. (Persian)
2. Butler R. An achievement goal perspective on student help seeking and teacher help giving in the classroom: Theory, research, and educational implications. In Karabenick SA, Newman RS, editors. *Help seeking in academic settings: Goals,*

- groups, and contexts. New York:Routledge;2006. pp. 15-44.
3. Khankeshizadeh T, Rezaee A. The relationship between metacognition knowledge, implicit theories of intelligence and attitudes toward help-making behaviors with mathematical performance of third grade female middle school students in Tabriz. *Journal of Educational Sciences*. 2012;5(18):89-108. (Persian)

4. Rezaei A, Pashaei L. Relationship between epistemological beliefs and attitude to help-seeking behaviors with academic achievement. *Journal of Instruction and Evaluation*. 2010;3(9):109-126. (Persian)
5. Butler R. Determinants of help seeking: Relations between perceive reasons for classroom help-avoidance and help seeking behaviors in an experimental context. *Journal of Educational Psychology*. 1998;90(4):630-643.
6. Newman RS. Social influences on the development of children's adaptive help seeking: The role of parents, teachers, and peers. *Developmental Review*. 2000 Sep 1;20(3):350-404.
7. Ryan AM, Shin H. Help-seeking tendencies during early adolescence: An examination of motivational correlates and consequences for achievement. *Learning and Instruction*. 2011;21(2):247-256.
8. Duchesne S, Larose S, Feng B. Achievement goals and engagement with academic work in early high school: Does seeking help from teachers matter?. *The Journal of Early Adolescence*. 2019;39(2):222-252.
9. Karabenick SA, Newman RS. Seeking help as an adaptive response to learning difficulties: Person, situation, and developmental influences. In: Wosnitza M, Efklides A, Karabenick SA, Nenniger P, editors. *Contemporary motivation research: From global to local perspectives*. Amsterdam:Hogrefe;2009. pp. 24-47.
10. Karabenick SA. Introduction. In Karabenick S, Newman RS, editors. *Help seeking in academic settings: Goals, groups, and contexts*. Mahwah, NJ:Erlbaum;2006. pp. 1-14.
11. Hejazi Moughari E. *Educational psychology in the third millennium*. Tehran:Tehran University;2017. (Persian)
12. Pintrich PR. An achievement goal theory perspective on issues in motivation terminology, theory, and research. *Contemporary Educational Psychology*. 2000;25(1):92-104.
13. Midgley C, Maehr ML, Hruda LZ, Anderman E, Anderman L, Freeman KE, et al. *Manual for the patterns of adaptive learning scales*. Ann Arbor, Michigan:University of Michigan;2000.
14. Friedel J, Cortina KS, Turner JC, Midgley C. Achievement goals, efficacy beliefs and coping strategies in mathematics: The roles of perceived parent and teacher goal emphases. *Contemporary Educational Psychology*. 2007;32(3):434-458.
15. Keshavarzi S, Firoozbakht S, Foadchang M. Investigating the role of parents 'goal orientation perception and family communication model in students' goal orientation. *Family Research Quarterly*. 2011;7(4):463-477. (Persian)
16. Elliot AJ, Harackiewicz JM. Approach and avoidance achievement goals and intrinsic motivation: A meditation-analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1996;70(3):461-475.
17. Ryan AM, Patrick H, Shim SO. Differential profiles of students identified by their teacher as having avoidant, appropriate or dependent help seeking tendencies in the classroom. *Journal of Educational Psychology*. 2005;97(2):275-285.
18. Karabenick SA. Seeking help in large college classes: A person centered approach. *Contemporary Educational Psychology*. 2003;28(1):37-58.
19. Kaplan A, Middleton MJ, Urdan T, Midgley C. Achievement goals and goal structures. In Midgley C, editor. *Goals, goal structures, and patterns of adaptive learning*. Mahwah, NJ:Erlbaum;2002. pp. 21-53.
20. Midgley C, Kaplan A, Middleton MJ. Performance-approach goals: Good for what, for whom, under what circumstances, and at what cost?. *Journal of Educational Psychology*. 2001;93(1):77-86.
21. Roussel P, Elliot JA, Feltman R. The influence of achievement goals and social goals on help seeking from peers in an academic context. *Learning and Instruction*. 2011; 21(3):394-402.
22. Linnenbrink EA. The dilemma of performance-approach goals: The use of multiple goal contexts to promote students' motivation and learning. *Journal of Educational Psychology*. 2005;97(2):197-213.
23. Hejazi Moughari E, Naghsh Z. The relationship between mathematical self-efficacy, perceived mathematical utility and self-regulatory strategies with mathematical progress in students: A gender comparison. *Scientific and Research Journal*

- of *Women's Studies*. 2007;1(2):84-102. (Persian)
24. Naghsh Z, Ramezani Khamsi Z, Ghafari M. Application of multilevel structural equation modeling in testing the effect of teacher's and student's goal orientation and help-seeking on 7th grade students' math performance. *Iranian journal of Learning and Memory*. 2019;1(4):23-31.
25. Rahmati M, Mohammadi F. The relationship between individual goal orientation, perception of class goal orientation and parents' goal orientation with female burnout of Kermanshah high school students. *Rooyesh-e- Ravanshenasi Journal*. 2017;6(1):111-130. (Persian)
26. Gonida EN, Voulala K, Kiosseoglou G. Students' achievement goal orientations and their behavioral and emotional engagement: Co-examining the role of perceived school goal structures and parent goals during adolescence. *Learning and Individual Differences*. 2009;19(1):53-60.
27. Hair JF, Anderson RE, Tatham RL, Black WC. *Multivariate data analysis*. Upper Saddle River, NJ:Prentice-Hall;1998.
28. Ryan AM, Pintrich PR. "Should I ask for help?" The role of motivation and attitudes in adolescents' help seeking in math class. *Journal of Educational Psychology*. 1997;89(2):329-341.
29. Midgley C, Maehr ML, Hruda LZ, Anderman E, Anderman L, Freeman ME, et al. *Patterns of Adaptive Learning Survey (PALS) manual: Revised version*. Ann Arbor, MI:University of Michigan;2000.
30. Karabenick SA, Berger JL. Help seeking as a self-regulated learning strategy. In: Bembenuddy H, Cleary TJ, Kitsantas A, editors. *Applications of self-regulated learning across diverse disciplines: A tribute to Barry J. Zimmerman*. Charlotte, North Carolina:IAP Information Age Publishing;2013. pp. 237-261.
31. Gonida EN, Karabenick SA, Makara KA, Hatzikyriakou GA. Perceived parent goals and student goal orientations as predictors of seeking or not seeking help: Does age matter?. *Learning and Instruction*. 2014;33:120-130.
32. Ghaedi R. Presenting a pattern of relationship between the dimensions of achievement goals and academic help seeking, the mediating role of academic conflict and self-efficacy studied of second high school students in Shiraz [MS Thesis]. Shiraz:Payame Noor University;2016. (Persian)
33. Moradi T. Relationship between parenting styles and academic help seeking due to the mediating role of development goals and self-efficacy of third grade female high school students in Shiraz [MS Thesis]. Shiraz:Payame Noor University;2015. (Persian)
34. Alibakhshi M. Relationship between the goal of academic achievement and self-efficacy with academic help seeking in first grade high school students in Baghmalek [MS Thesis]. Ahvaz:Shahid Chamran University;2016. (Persian)